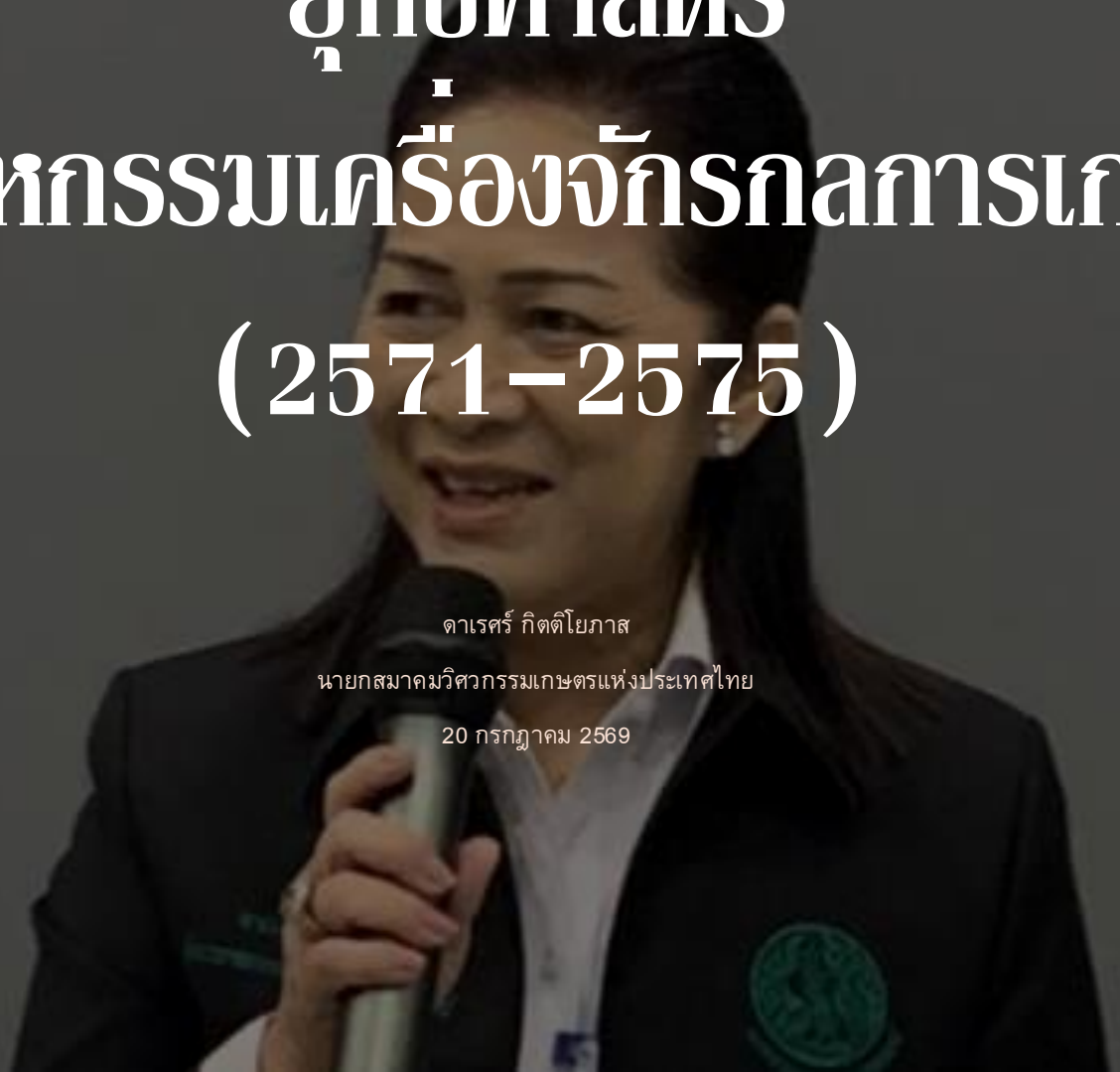

A woman with dark hair, wearing a dark jacket over a light blue shirt, is speaking into a microphone. She is smiling and looking slightly to the left. The background is a solid dark grey.

ยุทธศาสตร์ อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลการเกษตร (2571–2575)

ดาเรศร์ กิตติโยภาส

นายกสมาคมวิศวกรรมเกษตรแห่งประเทศไทย

20 กรกฎาคม 2569

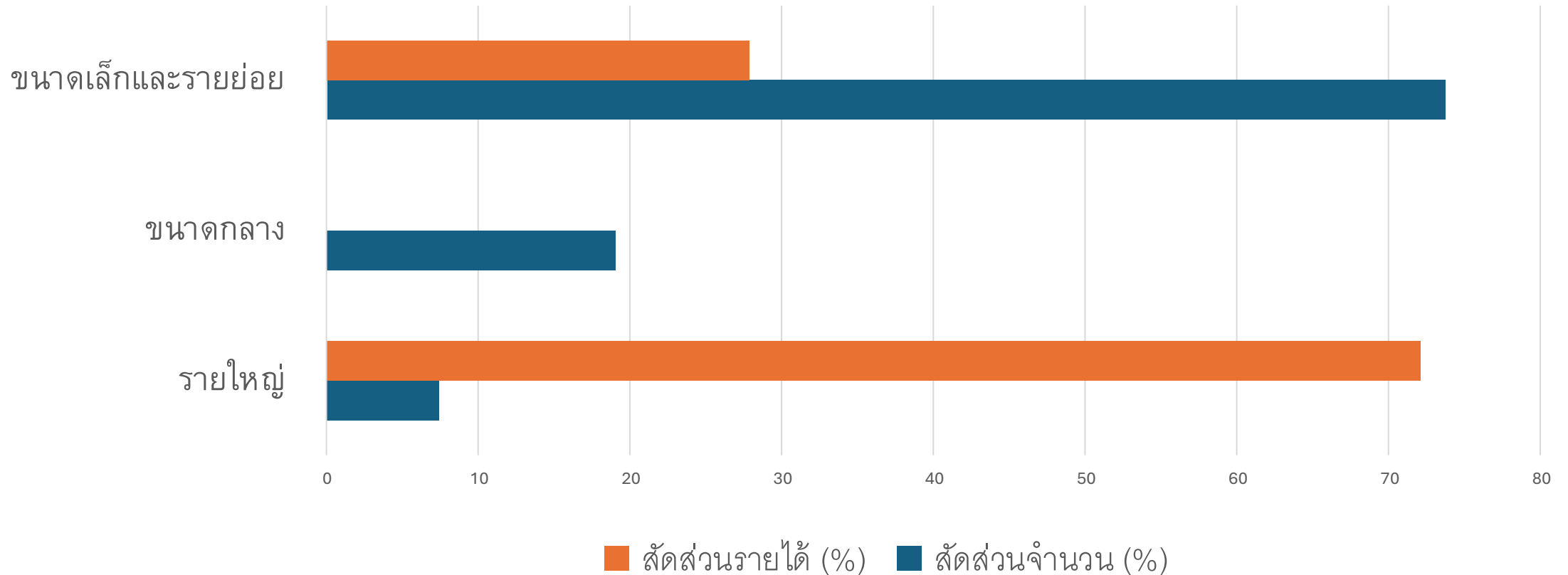
ผู้ผลิตเครื่องจักรกลการเกษตรในประเทศไทย 1,155 ราย :
ผู้ประกอบการรายใหญ่มีจำนวนน้อยแต่ครองรายได้ส่วนใหญ่ของอุตสาหกรรม

ขนาดกลางและขนาดเล็ก 93% รายได้ 28%

รายใหญ่ 7% รายได้ 72% (1.18 แสนล้านบาท)

การผลิตของอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลการเกษตร

ผู้ประกอบการรายใหญ่มีจำนวนน้อยแต่ครองรายได้ส่วนใหญ่ของอุตสาหกรรม

การนำเข้า-ส่งออก

- นำเข้า 4.5-4.7 หมื่นล้านต่อปี เติบโต 2-3 % ต่อปี
- ส่งออก 3.8-4.2 หมื่นล้านต่อปี เติบโต 3.8-4.2 % ต่อปี
- ส่งออกเด่น : เครื่องเก็บเกี่ยว/แทรกเตอร์

ยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลการเกษตร

พ.ศ. 2571–2575

ปัญหาจากภายนอก

- คู่แข่งต่างชาติ (จีน–อินเดีย) เติบโตรวดเร็ว มีศักยภาพการผลิตและการตลาดสูง รัฐหนุนเต็มที่
- คู่แข่งรุดตลาดในประเทศ แย่งตลาด ASEAN และขยาย South Asia / Africa / America โดยได้รับการสนับสนุนรัฐ ในการเปิดตลาดต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

ปัญหาภายใน

- แข่งกันเองด้านราคา ผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน ขาดนวัตกรรมใหม่ ขาด economy of scale และ supply chain ในประเทศ
- สินค้าปัจจุบันต้องใช้คู่กับแรงงาน ไม่สอดคล้องกับภาวะขาดแคลนแรงงานเกษตรและเกษตรกรรุ่นใหม่ ที่มีความรู้ด้าน IT และ Electronics

ทางออก

ระบายสินค้ายุคเดิม

ไปยังประเทศที่มีแรงงานเกษตร
จำนวนมาก ผลิตสินค้าเกษตร
ชนิดเดียวกับไทย ภูมิอากาศ
คล้ายกัน ผ่านโครงการ
ช่วยเหลือวิชาการระหว่างประเทศ
พร้อมศึกษาความต้องการ

เร่งสร้างสายการผลิตสมัยใหม่

ผสม IT · Sensors · Electronics
ระบบกึ่งอัตโนมัติ Precision Farming
พลังงานใหม่ (ไฟฟ้า แสงอาทิตย์)
สร้าง supply chain และ
value chain ในอุตสาหกรรม
เพื่อ economy of scale

ความท้าทายของยุคเปลี่ยนผ่าน ภายใน 5 ปี

โครงการช่วยเหลือ ระหว่างประเทศ

วางแผนส่งออก
เครื่องจักรยุคเดิม
ไปประเทศที่
เหมาะสม ใช้หลัก
"ขาดทุนคือกำไร"
เป็นจุดเริ่มต้น

พัฒนา Supply Chain

สร้างโครงการ
พัฒนาการผลิต
ชิ้นส่วนและประกอบ
เครื่องจักรกล
การเกษตรสมัยใหม่
ในประเทศ

เครือข่ายนวัตกรรม Digi.Agri.Mech.

เชื่อมโยงสถาบัน
เชี่ยวชาญ สถาบัน
การศึกษา และ
ผู้ผลิตเครื่องจักร
เพื่อพัฒนา
นวัตกรรมร่วมกัน

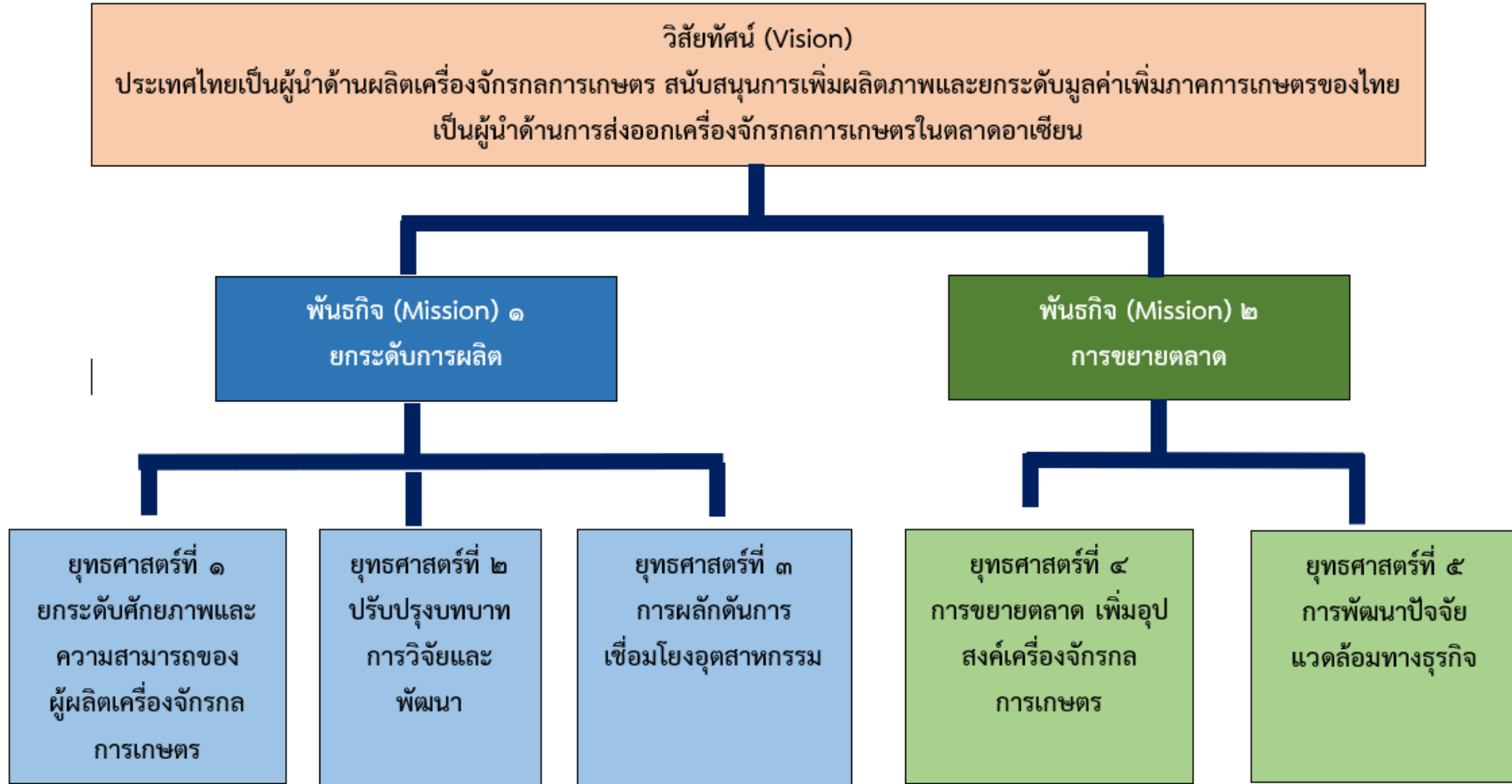
พัฒนาแรงงาน อุตสาหกรรม

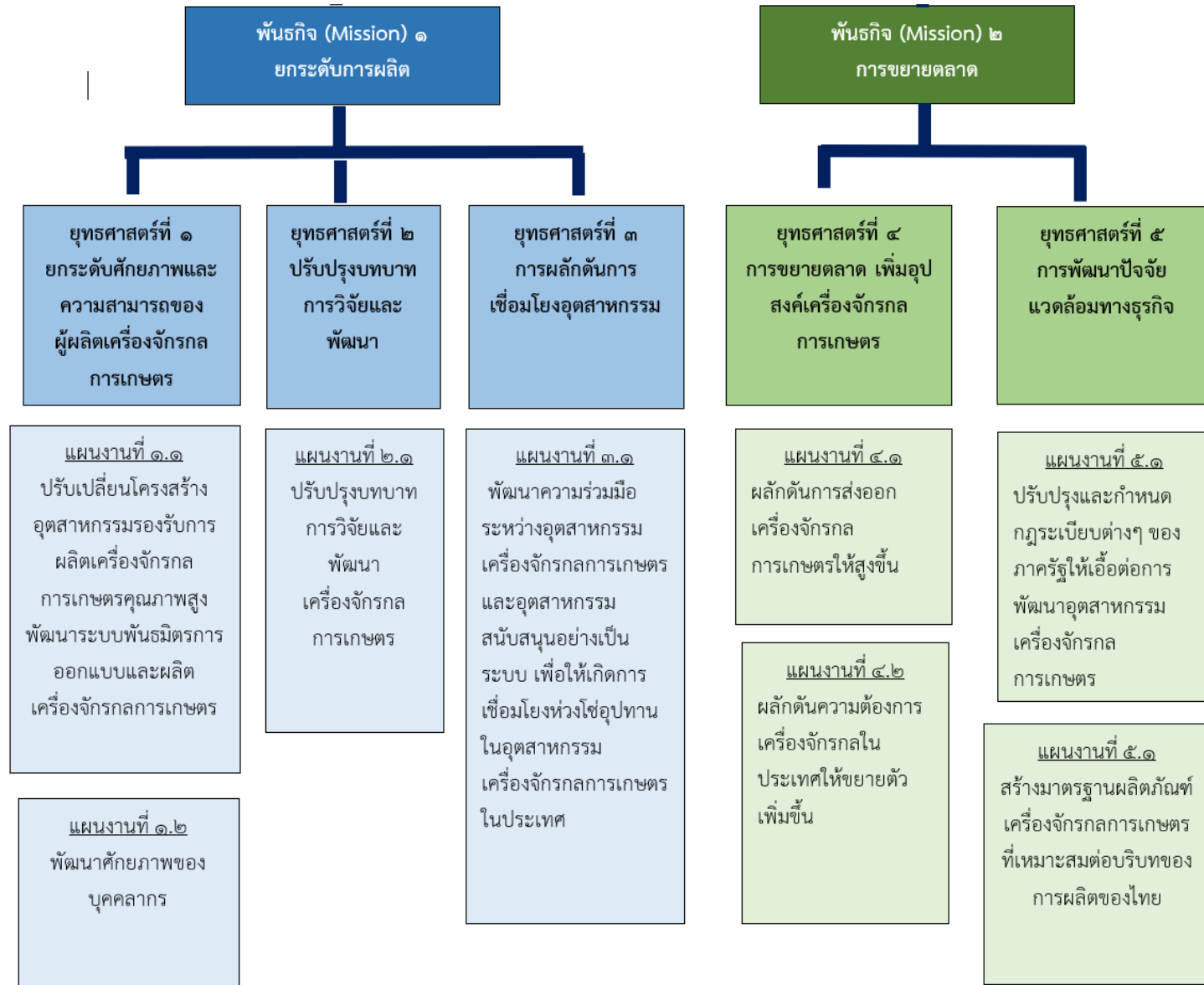
New Skill &
Re-skill แรงงาน
ให้พร้อมใช้
เครื่องจักรยุคใหม่
กลุ่ม Automation
และ Robot

เป้าหมาย: อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลเกษตรไทยที่แข็งแกร่ง

economy of scale · value chain · innovation ecosystem · skilled workforce

โครงสร้างแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลการเกษตร พ.ศ.๒๕๗๐-๒๕๗๕

วิเคราะห์ความสำคัญ

มิติความเป็นไปได้ (แกน X)

ความพร้อมด้านงบประมาณ

ความพร้อมด้านเทคโนโลยี

ความพร้อมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มีกฎหมายและนโยบายรองรับ

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

มิติด้านผลกระทบ (แกน Y)

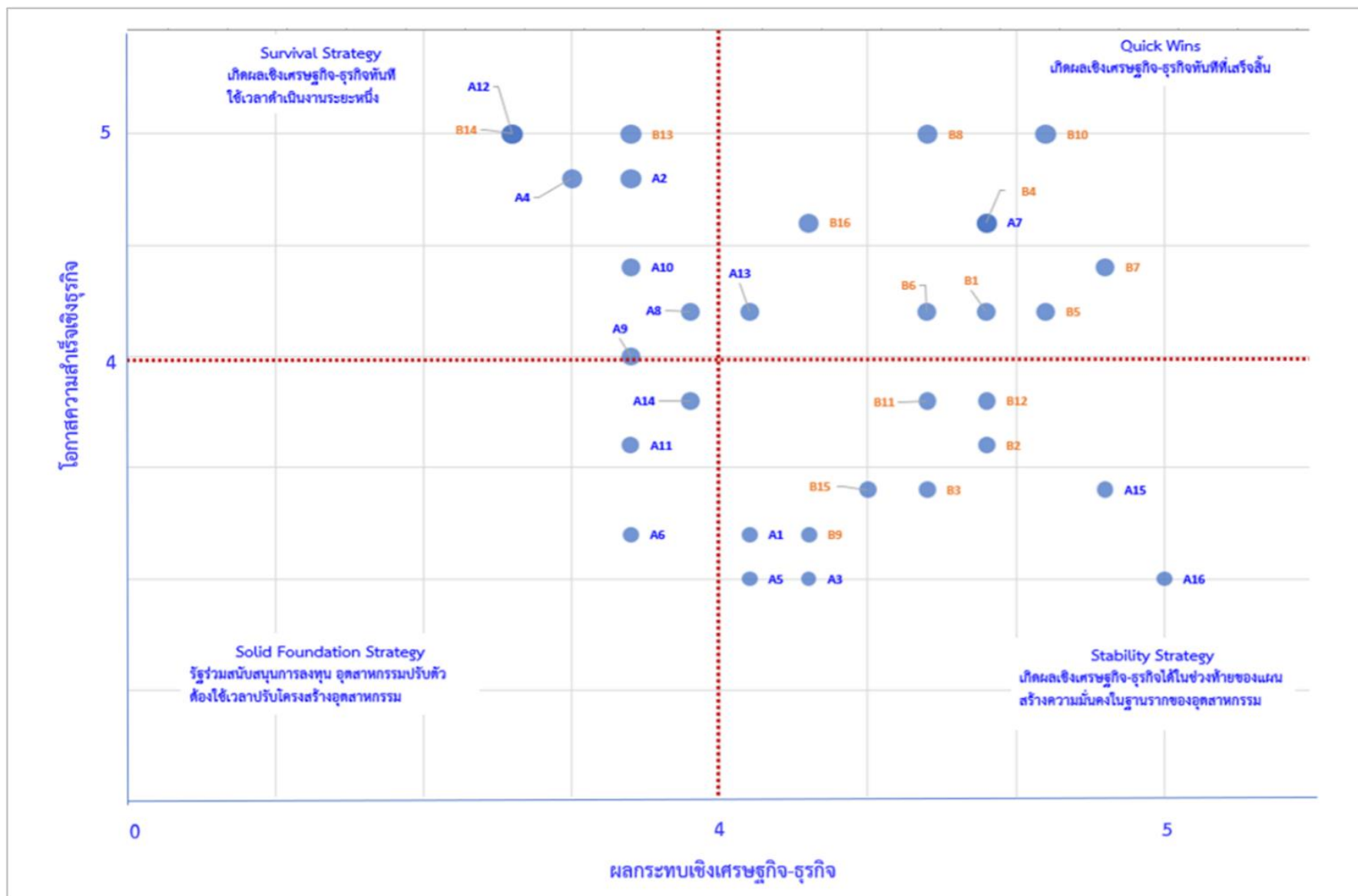
การเพิ่มผลิตภาพภาคเกษตรหรืออุตสาหกรรม

การเพิ่มมูลค่าการจำหน่ายในประเทศและส่งออก

การลดต้นทุนการผลิตภาคเกษตรหรืออุตสาหกรรม

การเพิ่มสัดส่วนการใช้วัตถุดิบและชิ้นส่วนในประเทศ/สร้างความมั่นคงแก่อุตสาหกรรม

ผู้ได้รับประโยชน์ (เกษตรกร/ผู้ผลิตอุตสาหกรรม)

Impact and Feasibility Matrix

กรอบการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ 4 กลุ่มกลยุทธ์

กลุ่ม Quick Wins
เริ่มดำเนินการทันที
เป็นโครงการ Flagship
เกิดผลเชิงเศรษฐกิจ-ธุรกิจ
ได้เร็ว

1. โครงการยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการขนาดกลางและรายย่อย ด้านการบริหารจัดการกระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพ (A7)
2. โครงการคืนเงินทุนสำหรับสินค้าส่งออก (Cash refunding) กระตุ้นให้มีการส่งออก และขยายตลาดมากขึ้น (B1)
3. โครงการสนับสนุนทุนสำหรับการร่วมจัดงานแสดงสินค้าเครื่องจักรกลการเกษตรที่มีเป้าหมายตลาดต่างประเทศ (B4)
4. โครงการสนับสนุนเงินคืนสำหรับการซื้อเครื่องจักรกลการเกษตรชนิดใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาการผลิตสินค้าเกษตร (B5)
5. โครงการสนับสนุนทุนบางส่วนแก่เกษตรกรเพื่อเพิ่มศักยภาพในการถือครองเครื่องจักรกลการเกษตรขนาดเล็ก รวมถึงการปรับเปลี่ยนเครื่องจักรยุคเดิมมาเป็นเครื่องจักรสมัยใหม่ (B6)
6. โครงการสนับสนุนทุนบางส่วนในการซื้อเครื่องจักรกลการเกษตรเพื่อการรับจ้าง (B7)
7. โครงการพัฒนา platform ผู้รับจ้างให้บริการเครื่องจักรกลการเกษตร (B8)
8. ปรับปรุงกระบวนการและปรับลดเงื่อนไขในการยื่นเอกสารการขอรับสิทธิประโยชน์ เพื่อลดความซับซ้อนของกลไกการเข้าถึงการขอรับสิทธิประโยชน์จาก BOI สำหรับผู้ประกอบการรายย่อยและขนาดกลางที่ต้องการการนำระบบ automation และ robot มาใช้ปรับปรุงประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต (B10)

Survival Strategy

โครงการเพื่อความอยู่รอด
เกิดผลเชิงเศรษฐกิจ-ธุรกิจ
ทันที ใช้เวลาดำเนินงาน
ระยะหนึ่ง

1. โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มห่วงโซ่อุปทานที่เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลการเกษตรและอุตสาหกรรมสนับสนุน (A15)
2. โครงการจัดทำมาตรการสนับสนุนการใช้วัตถุดิบและชิ้นส่วนภายในประเทศ (Local Content) เพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงผู้ผลิตชิ้นส่วนเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลการเกษตร (A16)
3. โครงการสนับสนุนเครื่องจักรกลการเกษตรและถ่ายทอดความรู้แก่ประเทศที่ต้องการใช้เครื่องจักรกลพื้นฐาน (B2)
4. โครงการศึกษาวิธีการตลาดเครื่องจักรกลการเกษตรในประเทศเป้าหมาย (B3)
5. กำหนดมาตรการสนับสนุนสิทธิประโยชน์ทางภาษี สำหรับผู้ผลิตเครื่องจักรกลการเกษตรที่นำเข้าชิ้นส่วนมาเพื่อการประกอบเครื่องจักรกลการเกษตรในประเทศ โดยมีเงื่อนไขการสำแดงการซื้อและผลิตเครื่องจักรที่สอดคล้องกัน (B11)
6. โครงการพัฒนาฐานข้อมูลการผลิตเครื่องจักรกลการเกษตรไทย (B12)
7. โครงการจัดตั้งศูนย์ทดสอบเครื่องจักรกลการเกษตรตามมาตรฐาน โดยการใช้ศักยภาพ ของหน่วยวิจัยของสถาบันต่างๆที่มีอยู่เดิม (B15)

Stability Strategy
โครงการเพื่อความ
มั่นคง เกิดผลเชิง
เศรษฐกิจ-ธุรกิจในช่วง
ท้ายของแผน สร้าง
ความมั่นคงเป็น
เสาหลักของ
อุตสาหกรรม (ระยะ
สั้น-กลาง)

1. โครงการจัดทำแผนพัฒนา supply chain เพื่อกำหนดชนิดของชิ้นส่วนสำคัญที่มีศักยภาพ สำหรับรองรับแผนการปรับเปลี่ยนโครงสร้างอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลการเกษตร โดยการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล (A2)
2. โครงการจัดทำแผนกำหนดทิศทางอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลการเกษตรสมัยใหม่ที่มีศักยภาพ เพื่รองรับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการตลาดเครื่องจักรกลการเกษตร (A4)
3. โครงการยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการด้านการสื่อสารผ่านระบบ platform ERP เช่น การรับคำสั่งซื้อ การ monitor การผลิต (A8)
4. โครงการยกระดับช่างเทคนิคในระบบการผลิตให้เป็นช่างฝีมือที่มีความชำนาญ และมีทักษะตรงกับความต้องการของภาคการผลิตเครื่องจักรกลการเกษตร (A9)
5. โครงการพัฒนาหลักสูตรผลิตบุคลากรภาคอาชีวศึกษา ให้มีทักษะตรงกับความต้องการของภาคการผลิตเครื่องจักรกลการเกษตรเมื่อจบการศึกษาพร้อมสำหรับการทำงานทางเทคนิคในโรงงานได้ทันที (A10)
6. โครงการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจคุณค่าของบุคลากรด้านช่างเทคนิคในอุตสาหกรรม (A12)
7. โครงการสนับสนุนทุนวิจัยและพัฒนาเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตรสำหรับสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในตลาดไทย และตลาดอาเซียน (A13)
8. จัดทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับทิศทางและความต้องการของการตลาดเป้าหมาย (B13)
9. จัดทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับระดับศักยภาพเทคโนโลยีการผลิตของผู้ประกอบการในประเทศ และมีแผนการยกระดับมาตรฐานให้สอดคล้องและเทียบเท่าระดับสากลอย่างเป็นระบบ (B14)
10. จัดทำมาตรการทดสอบยืนยันสมรรถนะของสินค้าเครื่องจักรกลการเกษตร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความเป็นธรรมแก่ผู้บริโภค (B16)

Solid Foundation
Strategy เตรียมฐาน
อุตสาหกรรมยุคใหม่
รัฐร่วมสนับสนุนการ
ลงทุน อุตสาหกรรม
ปรับตัว ต้องใช้เวลา
ปรับโครงสร้าง
อุตสาหกรรม

1. โครงการสนับสนุนทุนแก่ผู้ผลิตรายย่อยในการซื้อเครื่องจักร เพื่อการยกระดับขีดความสามารถในการผลิตชิ้นส่วนเครื่องจักรการเกษตรคุณภาพสูง (A1)
2. โครงการสนับสนุนทุนแก่ผู้ผลิตขนาดกลางในการซื้อเครื่องจักรและปรับเปลี่ยนระบบการผลิต เพื่อการผลิต-ประกอบเครื่องจักรกลการเกษตรสมัยใหม่ ยกกระตือการผลิตรระดับช่างสู่การผลิตที่มี มาตรฐานเชิงวิศวกรรมที่ผลิตซ้ำได้ (A3)
3. โครงการสนับสนุนทุนแก่ผู้ผลิตขนาดกลางในการซื้อเครื่องจักรเพื่อปรับปรุงระบบการผลิต-ประกอบเครื่องจักรกลการเกษตร เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพสินค้า (A5)
4. โครงการยกระดับศักยภาพการผลิตเครื่องจักรกลการเกษตร สู่การผลิตแบบ Automation และการผลิตเชิง System Integration แก่ผู้ผลิตที่ประสบความสำเร็จในการผลิตเชิงประกอบแล้ว (A6)
5. โครงการสนับสนุนทุนในการจัดหาเครื่องจักรอุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ มาใช้ในการฝึกสอนระดับอาชีวศึกษา พร้อมทั้งฝึกความเชี่ยวชาญของนักศึกษาจากการรับงานการผลิต (Business Unit) เช่น CNC ระบบ Automation (A11)
6. โครงการสนับสนุนทุนวิจัยและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ AI, IOT, Robot ในเครื่องจักรกลการเกษตร (A14)

“ ร่วมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์
อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล
การเกษตรไทยด้วยกันวันนี้
ก่อนจะไม่มีที่ให้ยืนในวันหน้า ”

ดาเรศร์ กิตติโยภาส

นายกสมาคมวิศวกรรมเกษตรแห่งประเทศไทย

20 กรกฎาคม 2569